

Indspil til en ny national sundhedsfond

Innovative life science-produkter og -løsninger er vigtige redskaber for bedre forebyggelse, diagnosticering, patientbehandling og pleje, og der skabes i disse år store fremskridt i udviklingen af nye løsninger, både indenfor innovativt medicinsk udstyr og lægemidler. Samtidig udgør digitalisering en nøgle til at sikre bedre forebyggelse, mere sammenhængende patientforløb øget livskvalitet for patienter og pårørende og til at gøre sundhedsvæsenet mere effektivt. Nye muligheder, som tilsammen vil komme flere patientgrupper til gavn, når de implementeres på et validt grundlag. Men som også sker på et bagtæppe af et sundhedsvæsen under pres som følge af flere ældre, flere personer med kroniske sygdomme, mangel på ressourcer og ikke mindst personale samt en utilstrækkelig evalueringskultur i sundhedsvæsenet.

Skal vi skabe et kvalitetsorienteret og økonomisk bæredygtigt sundhedsvæsen, forudsætter det, at vi bliver bedre til at integrere innovation og teknologi som en del af løsningerne på de problemer, sundhedsvæsenet står overfor. Hvor vi dokumenterer effekten og værdien af nye og eksisterende løsninger for patienterne som grundlag for implementering, skalering eller evaluering af, om specifikke indsatser skal fortsætte. Det sker ikke af sig selv, men forudsætter investeringer i projekter med fokus på innovation, evidensbaseret og valid implementering, blivende testinfrastruktur, digitalisering, gode rammer for videndeling, organisering, nye kompetencer, incitament og ikke mindst offentlig-private samarbejder samt partnerskaber med inddragelse af patienter, pårørende og klinikere på det strategiske plan og i udvikling af konkrete løsninger.

Større synlighed af de afledte økonomiske effekter for forbrug af sundhedsydelser eller arbejdsmarkedskonsekvenser ved sundhedspolitiske beslutninger vil samtidig styrke grundlaget for at værdisætte sundhedsinnovation som en del af løsningen i sundhedsvæsenet. Styrkede incitament i de regionale indkøbsfunktioner, som tilgodeser afledte eller dynamiske effekter ved indkøb til sundhedsvæsenet vil samtidig kunne bringe en række eksisterende innovationsløsninger bedre i spil, som i dag ikke er implementeret i det danske sundhedsvæsen.

Derfor er det vigtigt, at regeringen i sit regeringsgrundlag har annonceret etableringen af en *sundhedsfond til vedligeholdelse og modernisering af sygehuse samt teknologi og digitalisering, som reducerer arbejdskraftudfordringen og sikrer danskerne nem og lige adgang til forebyggelse og sygdomsbehandling (uddrag fra regeringsgrundlaget).*

Lægevidenskabelige Selskaber (LVS), Danske Patienter, Lægemedielindustriforeningen (Lif) og Medicoindustrien fremlægger hermed vores bud på indhold, fokus og model for en kommende sundhedsfond, som vi ser frem til at indgå i videre dialog om.

Forslag til en ny national sundhedsfond

- Der etableres en ny national sundhedsfond, der investerer i såvel udvikling, evaluering og udbredelse af nye former for sundhedsinnovation og digitale løsninger samt i effektmåling af eksisterende løsninger.
- Sundhedsfonden bør tænkes sammen med de ambitioner og indsatser for life science-innovation og et sundhedsvæsen, der leverer patientindsats i verdensklasse, der naturligt vil indgå i de nye strategier for henholdsvis life science-strategi og personlig medicin, jf. regeringsgrundlaget.

Sundhedsfondens formål

- Skal forbedre patientbehandlingen gennem innovation og evaluering.
- Være en del af indsatsen for at håndtere manglen på sundhedspersonale i sundhedsvæsenet.
- Gøre det danske sundhedsvæsen til et internationalt foregangsland på sundhedsområdet.

Fondens fokus

- Sundhedsfonden skal favne alle former for sundhedsinnovation – det vil sige alt lige fra helt nye former for **lægemidler** til **medicinsk udstyr, herunder digitalt medicinsk udstyr og øvrige digitale løsninger** – samt de tilfælde, hvor ovennævnte forskellige former for sundhedsinnovationer er **konvergerende**. Der skal være opmærksomhed på at optimere balancen imellem de forskellige former for produkter og teknologier.
- Fonden skal i princippet kunne støtte alle former for projekter, under forudsætning af at de lever op til formålet. Fondsstøtte kan dermed både være målrettet offentlig-private partnerskaber eller alene enten offentlige eller private aktører.
- Fonden kan blandt andet støtte implementering og afprøvning af innovative sundhedsløsninger, behandlingsparadigmer og nye digitale løsninger i sundhedsvæsenet og patientbehandlingen samt af eksisterende behandlinger, dataunderstøttelse fra de elektroniske patientjournaler, offentlige sundhedsregistre og -databaser, offentlig-private innovationsprojekter eller andre tiltag for implementering af forskellige former for teknologi på lægemiddelområdet (som eks. personlig medicin og avancerede terapier) og sundhedsteknologi i stor skala, herunder innovativt medicinsk udstyr og digitalt medicinsk udstyr, jf. eksempler nedenfor.
- Sundhedsfonden skal styrke rammerne for private og offentlige aktørers samarbejde med civilsamfundet, blandt andet ved at understøtte foreninger i at udvikle og udbyde patientakademier i samarbejde med offentlige myndigheder og private aktører, hvor patient- og pårørenderepræsentanter og klinikere klædes på til samarbejdet.

Finansiering

- Det bør afdækkes, om fondens økonomiske fundament kan sikres via både statslig (finansloven) og privat finansiering (fx private fonde).

- Derudover vil fonden kunne målrettes offentlig-private samarbejdsprojekter, hvor privat finansiering indgår (fx til videreudvikling efter opstart, skalering, risikodeling eller lignende).

Kriterier

Der fastlægges en række kriterier for uddeling af fondsstøtte – vurdering af:

- Potentiale/værdi for patienterne i form af øget behandlingskvalitet eller patientoplevelt kvalitet af forløb.
- Potentiale/værdi for sundhedsvæsen og sundhedspersonale, herunder potentiale til at aflaste personaleressourcer og erstatte arbejdsgange mhp. frigivelse af personaleressourcer.
- Vurdering af innovationsgrad og muligt innovativt paradigmeskifte.
- Inddragelse af patienter, pårørende og klinikere på strategisk niveau og i udviklingen af løsninger.
- Konkret behov og grad af nødvendig forudsætning for implementering, herunder behov for kompetenceudvikling af personalet og en vurdering af sandsynlighed for rettidig implementering.
- Vurdering af i hvor høj grad, der er et potentiale for skalering i sundhedsvæsenet – dvs. både ift. at produktet/ løsningen kan forløse sin værdi i hele sundhedsvæsenet ved en bredere forankring – samt om denne skalering er realiserbar under de rette forudsætninger og rammer.
- Om det imødekommer behov for vurdering af allerede eksisterende behandling og pleje.
- Omfang af eventuel tværsektorielt eller tværregionalt samarbejde el. lign.
- Omfang og graden af eventuel privat eller offentlig medfinansiering til det konkrete projekt.
- Om projektet imødekommer behov for relevant konkurrenceudsættelse og principper for transparente processer og relevant markedsdialog.

Organisering

- Fonden placeres under Indenrigs- og Sundhedsministeriet.
- Med en bestyrelse bestående af repræsentanter fra sundhedsvæsenet, herunder Danske Regioner, hospitalsledelser, sundhedsvidenskabelige selskaber, sundhedsprofessionelle, repræsentanter for patienter samt repræsentanter for leverandører af sundhedsinnovation, innovativt medicinsk udstyr og digitale løsninger (life science-branchen).

Eksempler på mulige fondsstøttede projekter

- **Pilotprojekter**, der afprøver introduktion og anvendelse af ny sundhedsinnovation lokalt eller regionalt – og som har et potentiale i større skala.
- Udvikling af **kliniske forsøg og blivende testinfrastruktur/platformsforsøg**, der understøtter behov for evaluering af sundhedsinnovation, behandlinger mv.
- Understøtter **offentlig-private partnerskaber samt partnerskaber med civilsamfundet** eller lignende samarbejds-/aftalemodeller inden for udvikling og anvendelse af sundhedsinnovation.

- Udvikling, forbedring og skalering af nye løsninger, modeller, registre mv. inden for opsamling og deling af viden og resultater mv. forankret i **sundhedsdata**.
- Investeringer i ny eller udvidet **infrastruktur** i sundhedsvæsenet, som er en forudsætning for en optimal igangsætning og integrationen af sundhedsinnovation.
- Udvikling af konkrete, nye behov for **kapacitet og kompetencer** blandt sundhedspersonale og patientgrupper til at lære og anvende nye former for sundhedsinnovation.
- Etablering af nye **fora for tværfaglig viden- og kompetencedeling** inden for nye sundhedsinnovationer, løsninger mv. – etableret i sundhedsvæsenet eller på tværs af private virksomheder og/eller forskningsmiljøer, universiteter mv.
- Udvikling af nye former for **samarbejdsformer, strukturer, processer, arbejdsgange og incitamenter**, der er en forudsætning for at fremme sundhedsinnovative løsninger.